

KUN-SZT-MÁRTON és VÉKE

Szociáldemokrata, társadalmi és közgazdasági hetilapjónk.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Égész évre — — — — — 4 frt.
Félévre — — — — — 2 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Kéziratok nem adának vissza.

MEGJELEN VASÁRNAP REGGEL.
Feltételek szerkesztés: Kladó-tulajdonos: BRITS ZÁRÓK. CSANÁDY JÓSEF.
A hirdetői díjak előre fizetendők.

HIRDETÉSI DÍJAK:
Egy hasabos példétlenként 10 kr.
NYILVÁNTARTÁS KÖZLETKÉNT:
Példétlenként 10 kr. — Bélyegdíj 30 kr. elől fizetendő.

Béke.

zs—. Egy-két nap van még hátra és elérkezik ismét a kereszténység legnagyobb ünnepe, az Isten-ember születésének évfordulója. Két ezredév előtt, ott született valahol Zsidóországban, szegény emberek között, istállóban. Világrajóttét nem hirdette igyűlölt szűz és mégis ő lett a világ leghatalmasabb uralkodója. Mert az ő országának sziklazárad fundamentumot, mely az örökkévalóságig dacol, nem a hatalom adott, hanem az eszmé. Pedig megrottására tört egy egész világ, összeeszküdött ellene a hatalom: a jógtalanság, korhadt népek elfajult erkölcsé és a romlott társadalom állt ellene szövetségbe, mindhába! az eszmé győzött és megszületett vala az ő földrajóttéval a béke is.

Nagy karácsony ünnepe ez az érzes hatja át és termékenyíti meg az elméket és ez az érzes vonul be az ő szélid uralmával a családba, a tanúk lakóház orráig, mint a palotát urainak. Nincs ember oly megalkotott, nincs család oly szerencsétlen, nincs szegénység oly elegendetlen és nincs fényűzés oly romlott, hogy a békének ezen egy-két napi uralmát megdönteni tudná. A közeleg nagy ünnepek hajnalán új lobogóval dővözöljünk az eszmét, mely minden időkön által a haladás, a művelődés előmozdítója volt és lesz az idők vezéregyete. A békételenség: a pusztulás, a hanyatlás: a romlás, de a hol a béke lakozik, legyen az akár család, akár község, akár egy ország, ott a jólét sem idegen vendég.

Évesredez igazság ez, de sajna! ma sem főlöleges felemelint, mert ha a mi szűkebb hazánk társadalmi életében körültekintünk, mit látunk? Igaz, hogy esőnd

van, de ha a viszonyokba egy kissé mélyebben pillá tunk, rögtön szemünkbe ötlék, hogy ez a esőnd nem a béke áldásos nyugalma, hanem az áldatlan harcban elerelyett idegek tepsedése. A megdöbönt jenségek egész sorozata áll előttünk: a visszavonás, egyenetlenkedés, gyűlöllés romjai még itt hevernek a lábaink előtt s nem engednek haladni előre. A Tiszazug társadalmi élete sokkal virágzóbb, mint a miénk s ha van is még kívánni való itt-ott, ezen kívánalmakat a fokozatos fejlődés mihamarabb teljesíteni fogja. Kifejlett, erős társadalmi élet nékll, mely az ő örök arat-nyilvánításával az élet minden mozzanatába behatol, haladás, fejlődés nem képzelhető el. Hiszen köztudomású dolog, hogy Kunszentmárton azon időkben érte el fejlődésének csúspontját, midőn városának előrehaladását féltékeny szeretettel csügögtet pezgő, élénk társadalmi élete. S kizárólag ennek köszönhetjük, hogy rendezettebb, csinosabb városokt alig találai az Alföldön.

Ma a tepsedés, s nembánomság uralkodik az egész vonalon. Mindenki magának él, (nagyon kevés a dicseendő kivétel) s így az a nagy intellektualis erő, mely Kunszentmártonban fekszik, szétforgacsozlódik és gyöngeséggé változik át. Nincs alkalom és hely, hol ennek az áldott védéknek a sorsát megbeszéljük és a jövőjét irányítsuk mindazok, kik ennek a földnek a kényerét eszik, kik anyagi és szellemi erejökkel arra hivatottak. Ha eltérve történik is valami a közjó érdekében, az csak éppen ötletszerűen történik. Rendeszerek haladás, céltudatos működés nyoma csak eltérve látható itt-ott. Elvégre az előljáróság sem tétel mindent, hiszen annak is hiányzik a jobb keze: egy erős és

a közjó iránt érzékkel bíró társadalmi élet.

Pedig — tekintve nagy számú intelligenciánkat és módos gazda-országunkat — másképp lehetne itt minden. Nincs igazuk önöknek, böles kétkedők, mikor azt hangoztatják, hogy nem érdemes fáradni, hiszen úgy se lesz semmi eredménye. Nem jó Uram! Az a község, mely akár szellemiekben, akár anyagiakban önöknek előnyt nyújtott, az méltán megkövethető önökötől, hogy ügyei és bajai iránt érdeklődjenek. Nem azért rosszak társadalmi viszonyaink, mert téves felfogás szerint igaz kizárják önök működését, hanem azért, mert önök nem működnek. Nem azért hajnalodik, mert a kakas kukorék, hanem azért kukorék a kakas, mert hajnalodik.

És a társadalmi élet föllendülése kétség kívül maga után vonná a közügyek iránti érdeklődést is, élénkség, pezgő szellem volna mindentűt. Ilyen viszonyok között alig lett volna lehetőségek, hogy a visszafelgőzős úttára lépve, elvesztettük kézt virágzó pusztánkat, anélkül, hogy a hozzát áldozatért ellenőrszolgálatot kaptunk volna. Elvesztettük Meesterszállást és Csorbát s mit kaptunk érte? — semmit. Ha már így történt a dolog, ne legyen a hozzát áldozatért keserűség a szívünkben. De ne ölbe tett kezeikkel lessük a jó szerencsét, hanem tette! A társadalmi élet újjáalakulása helyrehozhatja még a csorbát, sőt Csorbát is.

Féltre tehát a harc ault, rozsdás fegyverével, lökjük el a haladás útjától az egyenetlenség, a visszavonás romjait, álljunk egy táborba mind, ha a közjóval van sző és verjük vissza a közeleg nagy ünnepek fegyverével, a béke olajággal

TÁRCA.

Találatom . . .

Találatom egyre-másra,
Hogy az idők bős folyása
Hova sodor, hova vezet,
Hol találkozik egykoron majd
Pihenő és nyughelyet.

Érmetem már fogyal érem:
Az örökös küszködésben
Kifáradt már a szívem,
S kitűnök a csaborsóból
Úgy érzem, hogy rövidem.

Lesz-e akkor olyan ember,
Kifogójom s türelmemet
Ápogásom sobemot;
Akad-e majd olyan leány
Kifogójom s türelmemet.

Kit a nehős szenvedésben
Megindítja, kik megértésen,
S megértésen — azelőtt . . .
Vagy pedig ott pusztulok el
Valahol — az időfelen.

Nagy Béla.

Advent.

Leszaggatta a szemtelenség ősi szél a föld leányának ruháit. A fák megtépvé meredeznek. A virágok esnek kőrdé.

Lábaláink bevernek szesmerés tavaszvirágok köztöcskéi megfakulva, elavulva, foszlányokban. Kétségmedtek meghaltak. Nem bírták elviselni a szegéy, mit rajtuk a mindent áthatón fűrköző szél ejtett. Kiszáradt tagjalk emelkednek az égbe. Átkot kérnek megbecsületlőjükkre. Átkot, mely éze, hajlana nyergóvát nem engedve. — Vagy talán a tavasz mooslyát hívják, siettetik remegő, szörg esődjük szűrésével?

Ki tudja?!

Úg' elnézem szegényeket azon a kis tisztán keresztűt, mit nem virágoza be ablakokom a jégvirágot termelőt tél.

Jégvirág . . . Hiúság! Keblem szemernyi meglődjől megnyugod, ősescsók! Csudás, mit hán-mat felismerünk. És a vén, megfogott szívű tél napról napra őzi esőő játékát. El tölünk! Hadd jőjön a tavasz. Megfogy a szívünk tele őőköl szemléletére, öreg. Advent vagy té. A sőtéségek, ború mord advenye vagy. Szűlcsék meg a dermedtségőből megváltó napfény. Vessen a vág, a remény! Jőjön a teljesítés!

A város végén elhagyottat vaskereszt áll. Zúsmaróbt takart réz köntöst a tél. Mégis van

hát a vad télben áhítat, ha nem hevíti is a szeretet melegé. Mit neki a szeretet? Vessen, dermedjen a nyomorult; melegegők a dús.

A feszület — ez a rozsdás vasfeszület — épűgy terjeszti karjait Jélesre, mint a gazdaszok palotáinak arany keresztje. Még a feszület is egyik arany, a másik rozsdás vas. Mégis meynyvelt több bizalom könyve hull erre, mint arra. Talán attól a könyvtől rozsdások be? Mindegy.

A kereszt lábainál rongyos viskő. Újsszdarabokkal bergazottot ablakban be, szűette ajtaján ki fűtőüzemre surran a esipőő szél. Még sem áll. Minék' is látná meg itt azt a nyomort, mely eltűnő fűtőőő kövűt? Csak hadt rohatjon. Vigye magával a szegénység penészes levegőjét, mit a levendula szag tesz még hódítóbbá, öökködőbbé. Ez a szegények illatszere.

Elfűköt szalmaágyon a levegő sőtétjében öreg anyóka sőhajt. Egy élet nyarának multja áll mögötte. Dúsán virágzó nyár vagy az. Virágtól éze is, az is tépő. Lesz-e majd vala borult az őz. A virágok elhervadtának. Megmaradt az a kizsartott kőrő, melylyk gyűlölvőőba inesselkűd a sívű sző. Mintha lételetl hánzá. Kiszáradt, velőden karjait esdekelve emell, zörgő, ráncos ború ajjait göröcsben kulcsolja imára, az ingulomért faldokló imára. Elhagyottatossá, kínjai köpöztette egy a vágya, egy a reménye, egy az őcme: a halál előjvetele.

Legolesobb
bevásárlási for-
rás!

STERN BENŐ

röfös és divat üzlete

Kun-Szent-Márton
vasút-utca.

Ajánlaj dúsan felszerelt ruktárat min-
denemlé ruhakelmékben, u. m. posztó,
sevitől, casán, karton, finom pargetek, Glória
selymek, nagy és kis selyem kendők, vala-
mint Tunis függönyök, ágyszerítő garniturok,
szőnyegek, a legfinomabb ruhadíszek min-
denféle kivitelben.

Biztosítom a n. é. közönséget, hogy
ágy az árúknak minőségével, valamint ár-
nak pontos és lelkismeretes kiszálgalásával
a legnagyobb meglepéssel kiérdemlem és
részmérő minden igyekezetem óra irányul,
hogy a n. é. közönséget minden tekintetben
a legjobban kiszálgaljam.

A n. é. közönség számos látogatását
kérvé, maradok hazafüli tisztelttel!

Stern Benő.

Nagy
karácsonyi játék-
bázár

Herz Sándor

rövid- és divatúru üzletében

KUNSZENTMÁRTON,

plac-tér, Radimeczky ház, a Ká-
dár József úr kereskedése mellett.

1865.

* Á L T A L U N K *

1865.

DIETRICH és FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

ezelőtt Dietrich és Gottschalg

tea, rum, cognac és palacsók nagykereskedők
BUDAPESTEN.

Központi iroda: IV. Régi posta-utca 10.

Raktárak:

IV. Váci-utca 18. „Peking városához“ | IV. Kiggyó-tér 1. „A teadényhez“

(a korona kávéházzal szemben.)

(Gróf Teleky palota.)

VI. Andrassy-ut 33. „Moszkva városához“

(Andrassy-út és Nagymező-utca sarkán.)

Átviteli pinczék és raktárak:

Szaját telepünkön X. Köbánya, Flúzer-utca 30. sz. (szaját ház.)

Palacsókőr főraktár (Deher-féle sőr) IV. Aranykő-utca 1. sz.

Braziliái rum

ezelőtt Irtóvayson vedett kádtárak, cs. kibőltetésege 1865. éin.

Származás helye:

VELLEBOTÓNK

Származás helye:

1 1/2 liter tartalmu palacsók frt 1.50
1 liter - - - - - 1.25
1/2 liter - - - - - 0.75

Jelenleg rumok 1-, 2-, 3-, 4-, 5 száma minőség
1/2 liter 1/2 liter 1/2 liter 1/2 liter 1/2 liter tartalommal
20-75 frt, 48-1.25 frt, 60-2.50 frt, 100-2.50 frt.

Kisvártan behozatali kinal, orosz-karaván és indiai teak,
Antilla, cuba, udvari-és feher Ananász rumok, francia
és magyar cognacok és különféle legfinomabb likörök.

Melogen ajánljuk 32 év óta kiképzésünknek, bevándós tea vegyületeinket,
mint Mandarin, Calabar, Moszkva- Kinyó, Peking és Udvari vegyületeinket,
mint, szabadon feltöltésként 3 frtől 12 frt, vagy igen csinos csomagok, dobozok
és szelencékbe burkolva.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bizományi raktár Kunszentmárton és vidéke részére

KÁDÁR JÓZSEF

fúszer és vaskereskedő úrnál.

1865.

ALAPITTATOTT

1865.

CSANÁDY JÓZSEF
könyvnyomdája

KUNSZENTMÁRTONBAN.

Elvállal mindenemű könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, úgymint: hirlapok, művek, hivatalos és
üggyévi nyomtatványok, falragaszok, körlevelek, számlák stb. elkészítését.

Továbbá igen díszes névjegyek, eljegyzési és esketési meghívók a leggyeszertibbtől a legdíszesebbig nagy
választékban találhatók. Gyászjelentések izléses kiállítással a legrovidebb idő alatt készítenek.

Végül elvállal mindenemű **KÖNYVKÖTŐ MUNKÁT** megbízás folytán. A leggyeszertibb kiállí-
tástól a legdíszesebbig megrendelhetőek bármely könyvkötői czikkek s azok a lehető legjutányosabb árak mellett
szállítatnak.

A „Kunszentmárton és Vidéke“ kiadóhivatala.